

Тому в коротко- та довгостроковій перспективі на перший план повинні вийти бюджетні програми, які належать до «зеленої скриньки» за класифікацією СОТ, та які будуть спрямовані на удосконалення системи управління агропромисловим комплексом, формування повноцінної інфраструктури аграрного ринку, зокрема фінансового й товарного, організації сучасної системи оцінки якості сільськогосподарської продукції та продовольства на рівні європейських вимог, мотивації розвитку підприємництва у сільській місцевості.

В умовах, що складаються, при запровадженні заходів державної економічної та адміністративної підтримки слід також приділити першочергову увагу розвитку тих підгалузей аграрного сектора, які мають найвищу конкурентоспроможність на світових ринках. Як, наприклад, зерновому господарству. Адже в умовах загострення кризових явищ Україна як експортер зерна може суттєво посилити свої позиції на світовому ринку, а також на ринках ріпаку, сої, соняшнику та соняшникової олії, що забезпечить вітчизняним товаровиробникам додаткові інвестиції для розвитку виробництва.

Таким чином, в цілому заходи державної аграрної політики щодо мінімізації наслідків світової фінансової кризи мають бути спрямовані, насамперед, на зміцнення ролі держави через механізми державної бюджетної та податкової підтримки галузі, удосконалення системи її управління, формування ринкової інфраструктури товарного ринку й системи контролю якості продукції, підтримку експортного потенціалу галузі та розвитку підприємництва у сільській місцевості з тим, щоб не допустити будь-яких спадів у виробництві стратегічно важливої для забезпечення продовольчої безпеки держави продукції й зміцнення її конкурентоспроможності на світових ринках.

Посилення економічно обґрунтованого державного регулювання аграрним виробництвом в Україні — річ немінуча. Маючи і в перспективі величезні обсяги перевиробництва продовольчих ресурсів та сировини, держава приречена повернутись до системи науково розрахованих балансів на внутрішньому ринку споживання та гарантованого на тривалу перспективу збуту надлишкової агропродукції на світових ринках.

Література

1. <http://www.laender-analysen.de/ukraine/pdf/UkraineAnalysen46.pdf> Katerina Malygina First published at «Ukraine-Analysen №46» on October 28th 2008
2. <http://www.ukrstat.gov.ua> Офіційні дані Державного комітету статистики.
3. Денисенко М. П., Шевчук І. П. Формування інвестиційної стратегії економіки України // Інвестиції: практика та досвід. - 2005. - № 6. - С. 23 - 38.
4. <http://www.vous.vin.ua> Офіційні дані Головного управління статистики у Вінницькій області
5. <http://www.minagro.kiev.ua> Офіційні дані Міністерства Аграрної політики України
6. Кириленко І. Г., Дем'ячук В. В., Андрущенко Б. В. Деякі аспекти державної аграрної політики України в умовах світової фінансової кризи // Економіка АПК. – 2008. - №11. – С. 4 – 9.

ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТИВАННЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ АКТИВІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ВІННИЧЧИННИ

Пура Л. О.

Науковий керівник: к.с.-г.н., доцент Фіщук Б. П.

В даній статті обґрунтовано підходи до створення стратегії іноземного інвестування у Вінницькій області, розкрито суть прямих інвестицій в результаті аналізу показників привабливості регіону та сформульовані напрями реалізації у підвищенні інвестиційної активності підприємств.

Одним з основних завдань реформування національної економіки України є активізація інвестиційної діяльності та формування її нового організаційно-правового економічного механізму, що має відповідати вимогам подолання кризи й оздоровлення економіки, лібералізації умов роботи підприємств в умовах ринку. Саме активізація інвестиційного процесу є головною складовою економічних вимог, які покликані визначити реальні зрушення в структурі економіки країни, прискорити перехід економіки на якісно новий рівень індустріального розвитку й інтенсивний тип відтворення, підвищити якість вітчизняної продукції та її конкурентоспроможність на світовому ринку.

Сьогодні від ефективності інвестиційної політики залежать стан виробництва, положення і рівень технічної оснащеності основних фондів підприємств народного господарства, можливості структурної перебудови економіки, рішення соціальних і екологічних проблем.

У рамках вирішення цієї проблеми основна роль належить питанню удосконалення організаційно-правового механізму інвестиційної діяльності.

Постановка проблеми. Дослідження проблем інвестування економіки завжди знаходилося в центрі уваги економічної науки. У сучасних умовах вони виступають найважливішим засобом забезпечення умов виходу з економічної кризи, структурних зрушень у народному господарстві, забезпечення технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро - і макrorівнях. Активізація інвестиційного процесу є одним із найбільш діючих механізмів соціально-економічних перетворень.

Результати дослідження. Фінансово-господарська діяльність будь-якого підприємства є неможливою без вкладення коштів, які можуть мати власний та залучений характер, тобто без залучення власних та залучених інвестиційних ресурсів. Підприємство, яке використовує залучені інвестиційні ресурси, має більш

високий фінансовий потенціал свого розвитку і можливості приросту фінансової рентабельності діяльності, проте в більшій мірі утворює фінансовий ризик і загрозу банкрутства, які зростають при зростанні питомої ваги залучених засобів в загальній сумі капіталу, що використовується.

Економічна природа інвестицій обумовлена закономірностями процесу розширеного відтворення і полягає у використанні частини додаткового суспільного продукту для збільшення кількості і якості всіх елементів системи продуктивних сил суспільства.

Відповідно до закону України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991р., під інвестиціями розуміються усі види майнових і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток, або досягається соціальний ефект. Іноземні інвестиції — це цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту [2].

Іноземні інвестиції здійснюються у формі прямих та портфельних інвестицій. Основними формами прямих іноземних інвестицій є заснування підприємства чи його структурного підрозділу; придбання акцій підприємства; реінвестування прибутку підприємства з іноземними інвестиціями у країні-одержувачі; міжкорпораційне переведення капіталу.

Для отримання залучених інвестиційних ресурсів підприємство повинно відповідати ряду характеристик, тобто бути інвестиційно привабливим.

Інвестиційна привабливість - це узагальнююча характеристика переваг і недоліків окремих напрямків і об'єктів з позиції конкретного інвестора. У процесі дослідження цих характеристик формується рівень інвестиційної привабливості окремих галузей економіки [4].

Інвестиційна привабливість регіонів - це інтегральна характеристика окремих регіонів країни з позицій ефективності здійснення в них інвестиційної діяльності.

Основними цілями оцінки інвестиційної привабливості є:

- визначення поточного стану підприємства та перспектив його розвитку;
- розробка заходів підвищення інвестиційної привабливості;
- залучення інвестицій у відповідних до інвестиційної привабливості обсягах та отримання комплексного позитивного ефекту від освоєння залученого капіталу.

Вінниччина - край високого рівня господарського освоєння, розвитку і багату мінерально-сировинною базою. В її надрах відкрито 1159 родовищ та проявів 30 видів різноманітних корисних копалин.

Область характеризується динамічною індустрією, потужним агропромисловим комплексом (АПК) та розвинутою транспортною системою. Народне господарство області є складовою частиною економіки України. Вінницька область поміж інших областей виділяється аграрним сектором та переробною промисловістю. В цілому як домінуючі галузі народного господарства Вінниччині виступають машинобудування, промисловість будівельних матеріалів, ряд галузей легкої та харчової промисловості, бурякоцукрове і зернове виробництво, м'ясо-молочне тваринництво [10].

За обсягом виробництва валового національного продукту область посідає в 2008 році 12-те місце в Україні. В регіоні виробляється 5,7% обсягу валової продукції сільського господарства України, в тому числі 6,3% рослинництва та 4,9% тваринництва.

За виробництвом національного доходу з розрахунку на душу населення Вінниччина займає 16-ту позицію серед областей України. Це зумовлено, в основному, сільськогосподарською спеціалізацією. Близько 38% національного доходу по Вінницькій області виробляється аграрним сектором господарства. Виробництво характеризується низьким рівнем матеріаломісткості, який один з найнижчих в країні. Це свідчить, з одного боку, про низьку ресурсну забезпеченість, а з другого – про переважання трудомістких галузей в її господарстві.

Вінниччина має один із найпотужніших у державі агропромисловий комплекс, основу якого складають 723 сільськогосподарських підприємства, 1626 селянських фермерських господарств, 430,7 тис. особистих селянських господарств, 184 великих підприємства харчової та переробної промисловості, понад 1500 малих переробних підприємств, 4 науково-дослідні станції, Інститут кормів УААН, аграрний університет, 4 коледжі та 5 технікумів, 103 агросервісних підприємства та організації [10].

В результаті сприятливої політики керівництва області було створено 150 спільних підприємств. Серед компаній, які працюють на ринку області слід виділити такі всесвітньо відомі: ДП «Українська горілочна компанія «Nemigroff», ТОВ «Агрона Фрут Україна», ВАТ «Вінницька кондитерська фабрика» - торгівельна марка «Roshen», ТОВ «Украфлора-Вінниця», ВАТ «Вінницька швейна фабрика» - торгівельна марка «Володарка», ТОВ «Сперко-Україна», Торгове представництво компанії «МЕТРО Кэш энд Керри», Філіал ресторану «Макдональдс», ТОВ «Барлінек-Україна».

На сучасному перехідному періоді при різноманітні складних кризових економічних процесів і взаємовідносин між підприємствами, фінансовими інститутами, державами на внутрішньому і зовнішньому ринках гострою проблемою є ефективне вкладення (інвестування) капіталу з метою його збільшення.

В Вінницькій області діє програма розвитку регіону, згідно з якою велика увага звернена на залучення інвестицій.

Економіка Вінницької області є добре диверсифікованою, але її головним сектором залишається промисловість і сільське господарство. Промисловість продовжує бути головним роботодавцем, незважаючи на втрату в останні роки кількох сотень робочих місць, а також основним експортером [4].

Для більш детального розгляду проведемо аналіз надходження прямих іноземних інвестицій та їх кількість на одного жителя у Вінницьку область протягом 1997-2008р.р. (рис. 1).

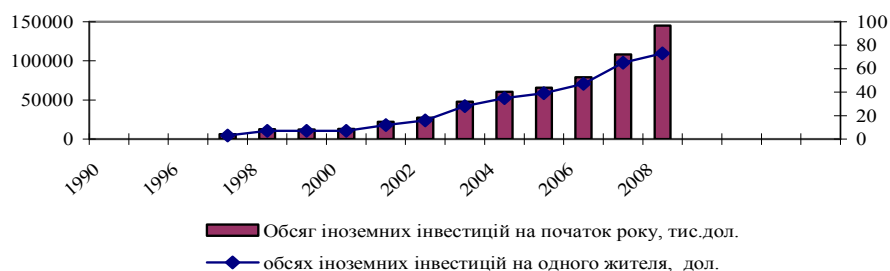

Рис. 1. Динаміка надходжень іноземних інвестицій та їх кількість на одного жителя у Вінницьку область

За період з 1992 по 31.12.2000 року в області зареєстровано фактично внесених прямих іноземних інвестицій на суму 22,3 млн. дол. США.

Найвагоміша частка інвестицій припадає на Сполучені Штати Америки, Канаду, Іспанію, Німеччину, Австрію, Люксембург, Угорщину. Намітилась тенденція надходження в область інвестицій у вигляді обладнання та іншого майна. Якщо в 1994-95 рр. іноземних інвестицій реєструвалось у вигляді обладнання та іншого майна 87,6%, в 1996 році - 53,4%, в 1997 році - 84,5%, 1998 році - 56,2%, то 1999 році - 97,6%. Найбільш інвестованими галузями народного господарства і торгівля, харчова та фармацевтична промисловість[3].

За 2000 рік в підприємства малого бізнесу області внесено іноземних інвестицій на суму майже 10,5 млн.дол.США, із них у вигляді майна 9,8 млн.дол.США, що складає 93,7% від загальної суми іноземних інвестицій. В порівнянні з відповідним періодом попереднього року іноземних інвестицій надійшло на підприємства області більш як на 8 млн.дол.США, обсяг інвестицій зріс в 5 раз.

Протягом 2005 року спостерігається значне зростання прямих іноземних інвестицій в економіку міста. На 21 вінницьке підприємство надійшло 15,4 млн. дол. США, що в 8,9 раза більше, ніж за попередній рік (це складає понад 70% загального обсягу інвестицій в економіку Вінницької області у 2005 році).

У 2006 р. обсяг залучених в економіку області прямих іноземних інвестицій становив майже 14 млн. дол. США.

Основними галузями економіки, до яких надійшли іноземні інвестиції, залишаються: харчова та переробна промисловість (34,1%), хімічна (23%), оптова торгівля (19,5%), сільське господарство (14%).

Найбільші обсяги іноземних інвестицій внесено в економіку таких регіонів: м. Вінниця – 31,5 млн. дол. США (36% від загального обсягу), Вінницький район – 19,5 млн. дол. США (22,3%), м. Ладизин – 11,6 млн. дол. США (13,2%), Барський район – 5,6 млн. дол. США (6,4%).

Найбільші за обсягом іноземні інвестиції надійшли в економіку області з Австрії. Австрійський капітал у Вінницькій області представлений досить потужно – це третина усіх прямих іноземних інвестицій, залучених в регіон. В області працює 6 спільних україно-австрійських підприємств: товариства з обмеженою відповідальністю «Іфанер Бар», «Іфанер Агро», Жежелівський кар'єр, «РТС», «Гасиб Україна», «Відродження». Зовнішньоторговельний оборот Вінниччини з Австрійською Республікою за січень-листопад 2008 року склав 20,3 млн дол. США. Найбільше Вінниччина експортує соки з плодів, крупи, насіння ріпаку, пшеницю та суміш пшениці й жита[3].

Для розгляду даного питання проаналізуємо надходження інвестицій у Вінницьку область у відношенні до 1995 року в індексах (рис. 2).

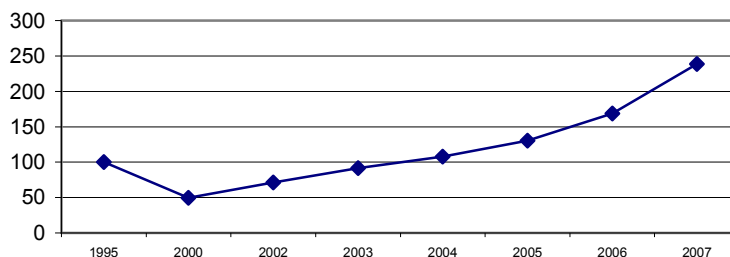

Рис. 2. Індеси по відношенню до 1995 року

Вінницький регіон є привабливим для іноземного інвестування, що підтверджується статистичними даними: станом на 1 січня 2007 р. з початку інвестування в економіку області залучено 92,9 млн дол. США прямих іноземних інвестицій, що на 17,4% більше, ніж було на початок 2006 р. Найбільший інтерес викликають у іноземних інвесторів підприємства харчової промисловості, які випускають більше половини усієї промислової продукції Вінниці. Серед підприємств легкої промисловості поширюється практика укладання договорів із іноземними фірмами на виробництво продукції з давальницької сировини. Налагоджене співробітництво з фірмами Німеччини, США, Словаччини, Чехії, Угорщини, Індії та ін.[8]

Найбільшими промисловими підприємствами області з іноземними інвестиціями є такі як: Компанія "Nemiroff" - лідер українського горілчаного ринку; ТОВ "Барлінек Україна" (з участю польських інвестицій)-основним продуктом компанії є трьохпластинчата барлінецька дошка, яка застосовується при виробництві дерев'яних підлог (реалізується в 30 країнах світу); ЗАТ "Пфанер Бар" (австрійський капітал) - створене з метою організації переробки сільськогосподарської продукції та розливу натуральних соків в упаковку типу Тетра Пак; ТОВ "Люстдорф" - компанія є виробником широкого асортименту молочних продуктів, що випускаються під торговими марками "На здоров'є" і "Селянське"; ТОВ "Агрона Фрут Україна" (присутні інвестиції австрійського походження) - основними напрямками діяльності підприємства є виробництво концентрованих фруктових та овочевих соків, виробництво пюре в асептичній упаковці без будь-яких консервантів, виробництво фруктових наповнювачів до йогуртів з частинками фруктів і ягід; ВАТ "Вінницька кондитерська фабрика" - торговельна марка "Roshen" (Інвестиції концерну "Укрпромінвест" та іноземні інвестиції різного походження) - вид діяльності: випуск цукерок, шоколаду, тортів.

Таким чином, найбільшими інвесторами, що здійснюють свою інвестиційну діяльність у Вінницькій області є країни СНД - 10109,5 тис. дол. США, Австрія (24565,4), Німеччина (17369,2), Кіпр (8293,1), США (2746), Швейцарія (2092,8), Польща (1191,9).

Для налагодження зовнішньоекономічних зв'язків і здійснення інвестиційних проектів надає Служба Супроводу Інвестора, яка представлена Торгово-Промисловою палатою.

Вінницький бізнес у 2008 році представляли 17 провідних компаній регіону. З боку польського бізнесу співпрацювали з вінницькими колегами висловили бажання понад 60 компаній відповідних напрямків.

З метою залучення вінницьких підприємств до міжнародних програм розвитку малого та середнього бізнесу, вдосконалення управлінських рішень Торгово-Промислова палата активно формувала та запрошувала координаторів програм до Вінниці [6].

Географічна структура іноземного інвестування в Україні формується під впливом двох взаємопов'язаних груп факторів. З одного боку, її розвиток визначається глибиною зовнішньоекономічних зв'язків з традиційними партнерами (країни СНД з домінуванням Росії, окремі східноєвропейські та західні країни), а з іншого — потребою диверсифікації міжнародної інвестиційної діяльності [5].

Під час досліджень було підготовлено рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України. За основу взято короткий період — I квартал 2008 року, це дало можливість простежити найактуальніші тенденції розвитку економіки регіонів. Рейтинг розраховували, зводячи в інтегральну оцінку 23 показники з 5 груп: інвестиційна активність, реальний сектор і фінанси, розвиток інфраструктури, споживчий сектор, соціальний розвиток (табл. 1).

За результатами проведеного дослідження також можна стверджувати, що між регіонами посилюється конкуренція за інвестиційні ресурси, а отже, влада на місцях проявлятиме дедалі більшу лояльності до донорів — як іноземних, так і внутрішніх. Проте, всупереч позитивній динаміці, диспропорції в географічному розподілі інвестиційного капіталу все ще надто різочі. Тому багатьом регіонам іще належить довести свою винятковість у боротьбі за долари та євро. Із загальної чисельності регіонів України 14 мають обсяг прямих іноземних інвестицій, менший 1%, куда і входить Вінниччина.

Але в той же час, коли на території області розташовані підприємства з світовим ім'ям, необхідно не забувати той факт, що Вінниччина є однією з найменш привабливих регіонів України серед інвесторів, свідченням цього є те, що обсяг прямих іноземних інвестицій у Вінницьку область по відношенню до України склав 0,44%. Якщо провести ранжування регіонів України за обсягом іноземних інвестицій, то Вінницька область посідає двадцять перше місце з двадцяти чотирьох областей та Автономної республіки Крим [10].

Таблиця 1

Рейтинг інвестиційної привабливості Вінниччини на фоні інших областей 1 квартал 2008 рік					
№	Рейтинг регіонів	Бали	№	Рейтинг регіонів	Бали
1	Київ	234	15	Чернівецька область	136
2	Київська область	204	16	Луганська область	126
3	Дніпропетровська область	200	17	Черкаська область	125
4	Івано-Франківська область	190	18	Хмельницька область	124
5	Харківська область	180	19	Рівненська область	116
6	Закарпатська область	178	20	Миколаївська область	114
7	Одеська область	174	21	Вінницька область	112
8	Волинська область	166	22	Кіровоградська область	100
9	Донецька область	164	23	Тернопільська область	98
10	Полтавська область	160	24	Чернігівська область	94
11	Львівська область	158	25	Сумська область	68
12	місто Севастополь	157	26	Житомирська область	60
13	Запорізька область	152	27	Херсонська область	44
14	Крим	144			

Українські підприємства, зіткнувшись з необхідністю розширювати свою справу, повинні бути всебічно підтримані владою. На фоні великої кількості не використовуваних або напівзруйнованих об'єктів, розташованих переважно в сільській місцевості, незадіяних в сільськогосподарській діяльності ділянок землі зрозуміло і обгрунтовано виглядає програма залучення інвестицій. Більш проста та легка процедура оформлення прав користування пришвидшить наповнення бюджету. Таким чином, справа сприяння залученню

інвестицій є важливою складовою соціально-економічного розвитку[7].

Відлунням світових кризових явищ в економіках світу стало поглиблення спаду виробництва у таких базових галузях, як металургія та нафтопереробка, вперше з початку року не досягнуто минулорічного рівня в легкій промисловості. Подальше уповільнення темпів зростання спостерігалось за всіма іншими основними галузями промисловості.

У цілому приріст сукупного обсягу іноземного капіталу в економіці країни, з урахуванням його переоцінки, утрат, курсової різниці тощо, за січень–вересень 2008 року склав 8079,4 млн. дол. США, що на 54,2% більше приросту за відповідний період попереднього року.

Станом на 1 жовтня 2008 року, загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в Україну, перевищив відповідний показник на початок року на 27,3% і склав 37621,5 млн. дол. США, що в розрахунку на одну особу становить 812,1 дол. США.

Урядом схвалено основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2009 рік, зокрема: зростання ВВП на 6%, споживчих цін – на 9,5%, цін виробників промислової продукції – на 18,5%, зростання обсягів експорту товарів і послуг – на 22,1%, імпорту товарів і послуг – на 25,6%[10].

Станом на 1 січня 2009 року загальний обсяг інвестицій, що були спрямовані в Україну, склав 35,7 млрд. дол. США; це становить 775,3 дол. США із розрахунку на одну особу.

Провідні інвестори в Україні – Mittal Steel, Siemens, Volkswagen, Deutsche Telecom, Jabil Circuit and Electronics, Sony, Panasonic, Telenor, TNK-BP, Coca-Cola, Cargill, Carlsberg, Sun Interbrew, Kraft Foods, Nestle, Philip Morris, Reemtsma, Raiffeisen Bank, Erste Bank, HVB, ING Bank, BNP Paribas, EFG Group, McDonalds, Metro Cash & Carry, Billa, Paterson і ін.

На сьогодні іноземні інвестори починають залишати Україну. Причиною є не лише економічна криза, але й вкрай високий рівень корумпованості українських чиновників. Від початку фінансової кризи лише ізраїльські компанії втратили на українському ринку близько півмільярда доларів. Це змусило багатьох з них відмовитися від діяльності в Україні. На сучасному етапі за умов кризи капіталовкладники шукають максимальної прозорості інвестиційних схем.

Очевидно, що низька інвестиційна привабливість регіонів України, небажання вкладати кошти в її економіку, окрім суто економічних причин, зумовлені незацікавленістю чи байдужістю місцевої влади до проблеми залучення інвестицій. Інвестиційний рейтинг регіонів України свідчить про низький професійний рівень місцевих чиновників, які відповідають за створення інвестиційного клімату, доводить низьку ефективність зусиль місцевої влади для підвищення інвестиційної привабливості території[9].

Однією з головних причин низького рівня прямого іноземного інвестування в Україні є поки що несприятливий порівняно з іншими країнами інвестиційний клімат. До негативних рис інвестиційного клімату на сьогодні слід віднести:

- нестабільність наявної нормативно-правової бази;
- неврегульованість корпоративних відносин, що виявляється, зокрема, у наявності проявів зневаги з боку менеджменту підприємств до прав акціонерів;
- непрозорість фондового ринку та приватизаційних процесів, небажання мати зайвих конкурентів у розподілі прибутку через відмову від емісії цінних паперів, що призводить до стагнації виробництва та фондових ринків;
- низька купівельна спроможність населення - серед двадцяти шести країн з перехідною економікою Україна посідала 19 місце за рівнем ВВП в розрахунку на душу населення за паритетом купівельної спроможності (2348 дол.). [3];
- висока частка тіньового сектору економіки, що робить неконкурентоспроможною продукцію офіційної;
- тенденція щодо поширення гучних скандалів, судових процесів тощо, які супроводжують процес "великої приватизації" в Україні і які відлякують солідних промислових інвесторів;
- високий рівень корумпованості в органах влади - у 2001р. міжнародною організацією Transparency International Україну за рівнем корумпованості було віднесено до найбільш корумпованих країн світу (83 місце у списку, де останнє 91 місце належить Бангладеш).

Макроекономічна стабільність та покращення інвестиційного клімату сприятимуть зростанню обсягів залучення капіталу на внутрішніх і зовнішніх ринках. Підвищення довіри до України з боку іноземних інвесторів обумовлюватиме продовження процесу ввезення капіталу з метою технологічного оновлення та переозброєння національного виробництва[5].

Створення ефективного механізму залучення та ефективного використання інвестицій дозволяє з урахуванням особливостей трансформації регіональної економіки та регіональних соціально-економічних програм узгоджувати інтереси інвесторів із інтересами і ресурсним потенціалом території. На територіальному рівні необхідно здійснювати маркетинг інвестиційного ринку, розробляти інвестиційні програми і, проводити тендери, системно вирішувати задачі економічної та науково-технічної експертизи окремих проектів, а також задачі розміщення та освоєння інвестицій в регіоні[7].

Висновки. Ефективність регіональної інвестиційної політики значною мірою залежить від її спроможності балансувати між інтересами бізнесу та територіальної громади в досягненні стратегічних цілей їх діяльності. З одного боку, це забезпечення окупності інвестицій на розширеній основі, з іншого - зайнятість населення, комплексний розвиток території, формування дохідної частини місцевих бюджетів тощо.

Сформована нині в Україні економічна ситуація значно ускладнює інвестиційну діяльність: потрібно розробка адекватного ринковим відносинам інвестиційного механізму, що органічно сполучить форми

приватного і державного інвестування, оптимізації взаємозв'язків різних суб'єктів інвестиційної діяльності, розробки відповідної законодавчо-нормативної бази й інші міри, що регламентують інвестиційний процес, як на рівні окремої фірми, чи компанії галузі, так і на рівні національної економіки в цілому.

Загалом економічний розвиток області характеризується закріпленням тенденцій до стабілізації, нарощенням обсягів виробництва, покращенням фінансового стану, зменшенням суми допущених збитків та кількості збиткових підприємств. Але з приходом світової економічної кризи у 2009 році багато підприємств визнані банкрутом і не спроможні вести господарську діяльність, що свідчить і зменшення обсягів іноземних інвестицій в економіку області.

Література

1. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16.04.91р., 960-ХІІ.
2. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.91р., 1560-ХІІ.
3. Вінницька область в цифрах: Статистичний довідник. 2000 рік. - Вінниця, 2001. - 290с.
4. Головатюк В.М., Чечелюк О.А. Вплив економічних і політичних факторів та привабливість інвестиційного середовища // Фінанси України. - 2007. - №5. - С. 111-128.
5. Даций Н.В. Створення ефективної інфраструктури управління інвестиційною діяльністю // Інвестиції: практика та досвід. - 2007. - №22. - С.13-16.
6. Климова Г. І. Іноземні інвестори залишають Україну чкрез кризу і корупцію // Ділові зв'язки. – січень-лютий 2009 р. - №1(119). – С.10.
7. Пірашвілі О.Б. Роль інвестиційної діяльності у регіональному розвитку// Інвестиції: практика та досвід. - 2007. - №21. - С.15-17.
8. Статистичний щорічник України за 2007 рік. Держкомстат України // За ред. О.Г. Осауленко, Відп. За вип. В.А.Головко. - К.:Техніка,2008. - 576с.
9. Шевченко І. В. Служба супроводу інвестора // Ділові зв'язки. – січень-лютий 2009 р. - №1(119). – С.12-13.
10. www.vivinest.com.ua

УПАКОВКА ТОВАРУ: ЗНАЧЕННЯ ТА ВПЛИВ НА СПОЖИВАЧА

Федчишина Н.Л.

Науковий керівник: ст. викладач Мамалига С.В.

В данній статті аналізується те,що більшість товарів, що пропонуються на ринку, повинні бути обов'язково упаковані. Добре спроектована упаковка може виявитися для споживачів додатковою зручністю, а для виробників - додатковими коштами стимулювання збуту товару.

Постановка проблеми. Традиційне уявлення про упаковку пов'язано, насамперед, з її споконвічною функцією - бути оболонкою, контейнером для якого-небудь продукту. Ми пропонуємо розглянути це питання з трохи іншої сторони. Ми не беремося стверджувати, що упаковка може бути важливішою, ніж сам продукт - це було б занадто крамольною думкою. Але розглянути упаковку не просто, як мало суттєвий додаток до продукту, але і як наймогутніший маркетинговий інструмент, що грає важливу роль в товарній політиці підприємства, представляється нам досить цікавим [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню цієї проблеми присвятили акі вченні як І.І. Сторожук, Л.А. Мороз, Н.І. Чухрай, М.І. Белевцев, М.М. Іваненко, С.В. Близнак, Т.Д. Гірченко, О.В. Дубовик, І.Р. Шершнев, Р.И. Мокшанцев.

Результат дослідження. Багато правил маркетингу часто перегукуються із законами життя. Усім, наприклад, відомо, що "по одезинці зустрічають, а по розуму проводжають". У нашому випадку ця народна мудрість буде звучати приблизно так: "По упаковці товар зустрічають, по якості товар проводжають". Це правило особливо гарно працює на ринку масових товарів, що продаються в роздробі. Численні маркетингові дослідження показують, що кожен третій споживач ухвалює рішення щодо покупки товару постійного попиту безпосередньо в місцях продажів [3].

Упаковка товару - це вмістилище або оболонка товару. Оболонка містить у собі три рівні:

- внутрішня упаковка
- зовнішня упаковка
- транспортна упаковка

Не завжди при впакуванні використовують всі три види упаковки. Наприклад, ВАТ „Вінніфрут” використовує внутрішню і транспортну види упаковок. Внутрішня упаковка- це безпосередньо пакети та склотара, в яку запаковують ССН(соки та соковмісні напої). Функцію зовнішньої упаковки виконують поліетиленові упаковки, в які упакується продукція.

Саме упаковка є наймасовішим об'єктом дизайну. Вона може бути унікальним результатом клопіткої праці талановитого дизайнера зробленою з урахуванням останніх технічних досягнень, а може бути надрукована на газетному папері за допомогою ксерокса.

Розуміючи те, що дизайн упаковки має велике значення, багато українських компаній останнім часом одна за одною змінюють упаковку своїх продуктів, роблячи її більш помітною й сучасною [8].

Розширенню використання упаковки як знаряддя маркетингу сприяють найрізноманітніші фактори: